

Školné uviazlo v slepej uličke

Na vysokých školách sa možno nebude platiť ani za externé štúdium. Školné z dielne ministra školstva Jána Mikolaja (SNS), o ktorom mali poslanci rozhodnúť už v júni, narazilo na odpor samotnej koalície. LS-HZDS včera oznámila, že vysokoškolskú novelu podporí, iba ak v nej nebudú poplatky. V nich vidí problém aj líder SNS Ján Slota. „Nie je to optimálne riešenie, takže to chceme doriešiť tak, aby to našlo podporu u všetkých členov koalície,“ povedal na otázku HN po včerajšej Koaličnej rade.

LS-HZDS vyhlásila, že vysokoškolskú novelu podporí iba bez poplatkov.

[HN.HNONLINE.SK](#), 20.6.2007

Školné stráca podporu

· Spoplatnenie externého vysokoškolského štúdia stráca už aj podporu v samotnej koalícii. Koaličná LS-HZDS včera oznámila, že novelu vysokoškolského zákona podporia iba vtedy, ak nebude obsahovať školné.

Ústava totiž podľa nich garantuje bezplatné štúdium. "Treba si lepšie prečítať ústavu," odkázala autorom novely poslankyňa HZDS Zdenka Kramplová. Ľudovci tvrdia, že sa držia analýzy, ktorá školné odmieta.

Slota vidí problém

Problém so školným pritom priznáva aj líder SNS Ján Slota - hoci poplatky pochádzajú z dielne ministra národniarov Jána Mikolaja. "Nie je to optimálne riešenie v tomto zákone, takže to chceme doriešiť tak, aby to našlo podporu u všetkých členov koalície," povedal Slota na otázku HN po včerajšej Koaličnej rade. Ani najsilnejšia koaličná strana Smer-SD nie je v otázke školného jednotná. "Smer je za spoplatnenie externého štúdia, pretože teraz sa platí tiež, navyše sa obchádza zákon," hovorí poslankyňa Smeru Ol'ga Nachtmannová. Chce však presadiť strop pre maximálne školné. Šéf Ústavnoprávneho výboru NR SR za Smer Mojmír Mamojka ale včera vyhlásil, že platiť by mali aj denní študenti - v strene to bude zrejme aj presadzovať.

Prekvapený minister

Slota dokonca včera dopoludnia vyhlásil, že Mikolaj novelu zo schôdze NR SR, ktorá sa začala práve včera, stiahne. "Máme tam závažné nedostatky, ktoré chceme vylepšiť, takže to nebude pravdepodobne prejednávané na tejto schôdzi."

Ministra Mikolaja slová jeho stranického lídra prekvapili - o tom, že by mal zákon stiahnuť, nič nevedel. "Ja som večer chcel mať zákon schválený," uviedol pre HN krátko po nečakanom závere Koaličnej rady. Priprustil však, že otvorené sú všetky možnosti. Už popoludní však bolo opäť všetko inak. Poslanci odsúhlasili, že vysokoškolský zákon prerokujú ako posledný bod júnovej schôdze NR SR.

Opozícia o zdravom rozume

Zvrat v školnom privítala opozícia - tá pritom avizovala, že ak poplatky pre externistov prejdú, napadnú ich na Ústavnom súde.

"Vláda si uvedomila škodlivosť tejto novely a začína sa vraciať zdravý rozum tým, ktorí sa uvedomujú svoju zodpovednosť," povedal predseda KDH Pavol Hrušovský. Poslankyňa Tatiana Rosová (SDKÚ-DS) obvinila premiéra Roberta Fica, že zákon nariadil stiahnuť na základe prieskumu verejnej mienky.

Školné by podľa návrhu rezortu školstva platili externisti od septembra budúceho roku.

[HN.HNONLINE.SK](#), 20.6.2007

Poplatky sa vyberajú, združenie zrušili

Novela vysokoškolského štúdia mala zlegalizať stav, ktorý prakticky funguje na vysokých školách už roky. Naposlasy HN upozornili na nelegálne vyberanie poplatkov na Fakulte zdravotníctva a sociálnej práce Trnavskej univerzity. Redakcia má k dispozícii šeky, ktoré svedčia o tom, že externí študenti platili združeniu aj po ukončení zmluvy. Rektor univerzity Martin Mišút napriek tomu tvrdí – k ukončeniu zmluvy medzi univerzitou a združením došlo v septembri 2005. Viac o téme odmieta hovoriť. V takomto duchu odpovedal aj ministerstvu školstva, ktoré sa o prípad začalo zaujímať. Rezort zároveň vyzval združenie, aby ukončilo svoju činnosť, inak mu hrozí pokuta päť miliónov korún. Jeho zakladateľ a bývalý dekan fakulty Štefan Krčmáry tvrdí – občianske združenie bolo zrušené koncom apríla. „Všetkým zmluvným partnerom sa napísalo, že ich zmluvné záväzky zanikajú. Ak niekto ešte niečo zaplatil, peniaze sa mu musia vrátiť, pretože likvidátor zrušil účty k 31. máju.“

Školné ako nástroj vydierania

Plánujete študovať na univerzite popri práci? Zvažujete diaľkové štúdium, aby ste nemuseli denne cestovať do hlavného či krajského mesta? Odkladáte korunky na dary a školné, ktoré vám vysnený titul priblížia? Nuž nezávidím vám plánovanie tohto významného kroku. Politici obracajú tému spoplatnenia externistov ako Harpagon päťkorunu v lakových prstoch.

Ešte v pondelok panovala na školskom výbere idyla. Koaliční poslanci v zhode odmietali odporučiť plénu pozmeňovacie návrhy opozície. Klúčovou starosťou bolo, ako najlepšie stanoviť strop pre školné. Ešte v pondelok minister Mikolaj blahosklonne odmietal Froncove návrhy na stiahnutie zákona a jeho prepracovanie. Okrem kritiky zo strany poslanca Smeru-SD Mojmíra Mamajku, že predpis je nesystémový a porušuje ústavu bol zákon priechodný.

To, čo sa včera udialo v snemovni, však pripomína jazdu po húsenkovej dráhe. Ráno po Koaličnej rade líder národniarov Ján Slota avizoval stiahnutie zákona. Minister Mikolaj popoludní presadil zaradenie zákona ako posledný bod júnovej schôdze parlamentu. Poslankyňa SDKÚ-DS Rosová vyhlásila, že zákon odmieta premiér Fico pre nesúhlas verejnosti so spoplatnením. A politické ľahy "zaklinovala" poslankyňa Zdenka Kramplová vyhlásením, že ĽS-HZDS podporí zákon len bez spoplatnenia externistov. Skutočné dôvody tejto politickej hry nepoznáme - skúsme ich však aspoň odhadnúť.

Po prve - koalícia obchodusie a vzájomne sa vydiera. Výmenou za podporu zákona bude SNS musieť zľaviť v iných požiadavkách. Po druhé - Smer-SD sa obáva reakcie verejnosti na nepopulárne opatrenie, ktoré môže zasiahnuť desaťtisíce ľudí. Poplatky pre externistov by boli prvým priamym útokom na peňaženky občanov, ktorý by Ficova vláda prijala. Po tretie - koalícia sa obáva "divokého" hlasovania poslancov, z ktorých mnohí pôsobia na univerzitách, a niektoré opatrenia, ktoré zavádzajú Mikolaj, im nevoľajú. A ak by zákon neprešiel, vážne by to otriaslo imidžom koalície. Isté je jedno - koalícia už dnes väčne otriasa imidžom Mikolaja.

Tomáš Nejedlý, redaktor domáceho oddelenia, tnejedly@hnonline.sk